

ŁĄCZYĆ SIĘ (19) *vb impf*

W inf: łączyć się (1) *CzechRozm*, [łączyć się]. *W pozostałych formach:* łączyć się (12), się (7).

inf łączyć się (1), [łączyć się]. ◇ *praes 1 sg* łączę się (1). ◇ *2 sg* łączysz się (1). ◇ *3 sg* łączy się (5). ◇ [1 *pl* łączemy się.] ◇ *3 pl* łączą się (5). ◇ *praet 1 pl m pers* -smy się łączyli (1). ◇ *3 pl m pers* łączyli się (1). ◇ *plusq 3 pl m pers* byli łączyli się (1). ◇ *con 3 sg n* by się łączyło (1). ◇ [2 *pl m pers* -byście się łączyli.] ◇ *3 pl subst* -by się łączyli (1). ◇ *part praes act* łącząc się (1).

Sł stp s.v. łączyć, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. Oddzielać się, odstępować, rozłączając się; też w sensie duchowym (8) :

łączyć się od kogo, od czego (3): *yelli fye [...]* od zwirzchności *papyefkyey/ á* *ták y* od yedności *koſcyoła ápoſtolſkyego łączą/ nye fá* *koſcyołem bożym KromRozm III Q2v; BielKron 249; Una semper militiae et domi fuimus, Nigdyfmy fie nie łączili od fiebie/ ták domá yáko y* w żołnierſtwie. *Mqcz 221b; [tego po was chcemy ábyście fię od nas nie łączyli/ ná* *czym nie baczę byście co vtrácić mieli RotRozm A2v; boć my fię ztym oſtathkiem od was niełączemi/ áni łączyć chcemy/ ále do* *zupelney Vniew y executiei/ nie części by wam Lithwy/ ále wſzytkiew thrzeba RotRozm G2v].*

łączyć się czym (1): *Ták iáko zgodnie zá żywotá żyli/ Zeby fye grobem tákże nie łączyli. PudłFr 27.*

W przeciwstawieniu: »zgadzać się ... łączyć się« (1): *ći/ ktorzy [...]* *około ſwyatoſci y wżywány* *ich z koſcyołem fye zgadzáyá á yedność záchowywáyá/ ále w inych fye rzeczach ku bogomodłſtwu/ yákom rzekł/ chwale bożey/ á porządkowi zboru álbo koſcyoła należących łączą/ nye fá w koſcyele/ áni członki koſcyoła tego bożego. KromRozm III F3.*

W przeni [z czym] (1) :

W przeciwstawieniu: »łączyć się ... bracić się« (1): *Pátrz prze wżeteczność co poćiwi tráca/ S* *cnotą fie łączą z niecnotą fie bráca. RejZwierc 213v.*

a. O rozwodzie (2) :

Zwroty: »z małżeństwa się łączyć« (1): *yákoż tho y dzis yeſt/ że fie y dla tego rozwodzą/ á z* *małżeńſtwá łączą GliczKsiąż P7v.*

»łączyć się z żoną« = *repudire Calep* (1): *Repudio – łączę fie zżonam. Calep 915a.*

Szereg: »rozwodzić się a łączyć się« (1): *GliczKsiąż P7v cf* »z małżeństwa się łączyć«.

2. *Jednoczyć się, tworzyć całość* (11) : *Mniew by ná ſwiećie trofk było/ By fię to dwoie [rozum z* *młodoſcią] łączyło KochOdpr B.*

łączyć się z kim, z czym (8): *ZapWar 1542 nr 2504; Izraelá nápomináią w wezwániu iego/ áby* *fię nie mázał łącząc fię z pogány. BibRadz Is 41 arg, Eccli 27/10[9]; CzechRozm 89v; Calep 269a;* *Nie ſam rzadkie powietrze ſkrzydły bierze ſwymi/ Iákaſ Orlicá piękna łączy fię z nim wżędzie/ Tá* *rozmiem [!] że iuż przy nim záwſze mieſzkáć będzie. WitoſłLut A3v; Tátáryz ſmiáłość bierze y z* *Turczyńnem fię łączy. GrabPospR K4 [idem] N3.*

łączyć się do kogo (1): *Y poſtánowali ludowie á przyięli ná fię y ná potomſtwo ſwoie/ y ná wſzytki* *ktorzy fię do nich łączyli/ áby tego żaden nie omieſzkawał/ áby te dwa dni ſwiećił BudBib Esth 9/27.*

a. O łączeniu się w pary w celu posiadania potomstwa; *coire, maritari, supervenire Cn* (1) :

łączyć się z kim, z czym (1): Mátki síoftry nic niebaczyfz/ A z nimi fie śmieie łączyfz. Kur rzekł/ ázażby to zbytek/ Iż pánu czynię pożytek [...] Gdy kokořzam iáyca mnożę. *BierEz* H4.

Synonimy: **1.** *dzielić się; 2.* *jednoczyć się, trzymać się.*

Formacje współrdzenne cf ŁĄCZYĆ.

TK